

VOORSTEL AB

DATUM DB VERGADERING : 3 december 2019

DATUM AB VERGADERING : 17 december 2019

PORTEFEUILLEHOUDER : J.C.G. Wijnen

REGISTRATIENUMMER : Z/19/028547-126515

OPSTELLER : Hans Schepman, telefoonnummer +31882331805

CATEGORIE: Bespreekstuk

ONDERWERP

Actualisatie beleid internationale samenwerking vanaf 2020

VOORSTEL

Het geactualiseerde beleid voor internationale samenwerking vanaf 2020 vaststellen.

SAMENVATTING

Het algemeen bestuur heeft in 2016 ons beleid voor internationale samenwerking 2017 – 2020 vastgesteld. Diverse ontwikkelingen maken actualisatie van dit beleid noodzakelijk. De in het coalitieakkoord geformuleerde ambitie voor internationale samenwerking - voorzetting van het beleid 2017 – 2020 - is hierbij richtinggevend.

In het geactualiseerde beleid zijn de doelen voor onze internationale samenwerking aangescherpt en is de strategie om deze doelen te bereiken verder uitgewerkt. De thans beschikbare middelen van maximaal € 500.000 per jaar zijn hierbij kaderstellend. Door te gaan werken vanuit de geografische indeling "buurlanden, Europa en mondiaal" gaan we meer synergie creëren in onze internationale samenwerking. Ook gaan we de meerwaarde van internationale samenwerking voor de verbetering van onze eigen bedrijfsvoering en de ontwikkeling van onze medewerkers beter borgen. Tot slot gaan we effectiever over onze internationale activiteiten communiceren om de bewustwording op dit onderwerp te vergroten.

BESTUURLIJKE AANDACHTSPUNTEN

- Al in het Wash-akkoord (Water Sanitatie Hygiëne) uit 2007 hebben de waterschappen zich langjarig gecommitteerd bij te dragen aan het oplossen van internationale vraagstukken over water. In 2009 heeft de Tweede Kamer de motie Wiegman aangenomen, waarmee ze het belang van de rol van de waterschappen in internationale activiteiten heeft bevestigd en waarmee ze de waterschappen de ruimte biedt om mensen en middelen in te zetten voor het uitvoeren van internationale activiteiten.
- Het algemeen bestuur heeft op 25 oktober 2016 ons beleid voor internationale samenwerking voor de periode 2017 – 2020 vastgesteld. Een duurzame relatie en een zakelijke en transparante aanpak vormt de kern van dit beleid. Zuid-Afrika en Burkina Faso zijn aangewezen als onze focuslanden.
- Om de impact van de internationale inzet te vergroten hebben de 21 Nederlandse waterschappen, verenigd in Dutch Water Authorities (DWA), en de ministeries van Buitenlandse Zaken en Infrastructuur en Waterstaat op 22 maart 2018 de Blue Deal getekend. De ambitie van de Blue Deal is om tot 2030 het waterbeheer voor 20 miljoen mensen in 40 stroomgebieden te verbeteren met als thema's schoon, voldoende en veilig water. Met de ondertekening van de Blue Deal in 2018 hebben de waterschappen hun commitment aan het oplossen van internationale watervraagstukken herbevestigd.
- Op 26 maart 2019 heeft het DB kennisgenomen van de projectvoorstellen Blue Deal Zuid Afrika en Burkina Faso, die beide doorlopen tot buiten de periode van ons huidige beleid. Naar aanleiding hiervan heeft het DB besloten om ons beleid voor internationale samenwerking al in 2019 te actualiseren in plaats van in 2020.

- Medio 2019 heeft de Rijksoverheid de Nederlandse Internationale Waterambitie 2019 (NIWA) vastgesteld. De NIWA heeft als ambitie *“de waterzekerheid en waterveiligheid in de wereld van mens, plant en dier vergroten, en de Nederlandse bijdrage daaraan en het Nederlandse verdienvermogen optimaliseren”*. De NIWA is gebaseerd op het realiseren van de in 2015 door de Verenigde Naties vastgestelde Sustainable Developments Goals (SDG's) voor Waterzekerheid en waterveiligheid (SDG 6), voedselzekerheid (SDG 2), Weerbare steden (SDG 11) en klimaat (SDG 13). Met het vaststellen van de NIWA committeert de Rijksoverheid zich aan het verder bijeenbrengen van Nederlandse netwerken en partners gericht op het wereldwijd vergroten van waterzekerheid en veiligheid. Voor de realisatie van de NIWA wordt ook een beroep gedaan op de waterschappen.
- In de internationale samenwerking wordt steeds meer ingezet op meerjarige partnerschappen. Dat biedt een kader om lange termijn afspraken te maken over de uitvoering van projecten en zo de impact te vergroten. Om hierop in te spelen is het voorstel het beleid voor internationale samenwerking in principe voor onbepaalde tijd vast te stellen met (vierjaarlijkse) herijking bij nieuwe coalitieakkoorden na waterschapverkiezingen.
- Onder het kopje toelichting wordt nader ingegaan op de redenen voor de beleidsactualisatie, de inhoud van het beleid en de meerwaarde van internationale samenwerking.

OMGEVING EN PARTNERS

Onze internationale samenwerking past binnen de afspraken met de Rijksoverheid en de Unie van Waterschappen. Bij de uitvoering van onze internationale activiteiten zijn er warme contacten en samenwerking met bijvoorbeeld de Nederlandse ambassades in de focuslanden, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, het ministerie van Infrastructuur en Milieu, gemeenten en het Netherlands Water Partnership. Daarnaast bieden de Dutch Water Authorities een platform voor samenwerking met vrijwel alle Nederlandse waterschappen.

FINANCIËN

In onze exploitatiebegroting is jaarlijks structureel rekening gehouden met € 500.000,- ter dekking van de kosten voor uitvoering en cofinanciering van internationale projecten, kennisdeling, coördinatie en organisatie, beleidsvoorbereiding en bestuurlijke advisering voor mondiale samenwerking en noodhulp.

RISICO'S

Internationale samenwerking leidt tot extra financiële en operationele risico's. Door een degelijke analyse van de financiële en operationele risico's, zorgvuldige selectie van gelijkwaardige en betrouwbare partners, formeel en schriftelijk vastleggen van wederzijdse verplichtingen, verantwoordelijkheden, taken en rollen, professioneel projectmanagement en investeren in een duurzame samenwerkingsrelatie reduceren we deze risico's tot een acceptabel niveau. Internationale samenwerking geeft extra personele risico's voor uitgezonden medewerkers. Om deze risico's tot een acceptabel niveau te reduceren, informeren we medewerkers voorafgaand aan uitzending over persoonlijke risico's en risicobeperking. Daarbij maken we gebruik van een gids waarin praktische tips en richtlijnen opgenomen voor vaccinaties, cultuur, houding en gedrag. Ook zijn we in DWA verband aangesloten bij een SOS dienst die zorgt voor assistentie bij gezondheidsproblemen en repatriëring indien nodig. Voor iedere uitzending maken we voor bepaalde landen een veiligheidsanalyse samen met de Nederlandse ambassade en onze lokale contacten.

TOELICHTING

Achtergrond bij de actualisatie

Onderstaande redenen liggen ten grondslag aan de noodzaak ons beleid voor internationale samenwerking te actualiseren:

- Duurzame samenwerking; Steeds meer wordt ingezet op meerjarige partnerschappen. Dat biedt een kader om lange termijn afspraken te maken over de uitvoering van projecten en zo de impact te vergroten. Het huidige beleidskader biedt hier onvoldoende ruimte voor.

- Krachtenbundeling internationale inzet; Ons waterschap werkt samen met Duitsland (Vecht), binnen Europa (beleid/subsidies/kennis) en op mondiaal niveau. Het huidige beleid richt zich primair op mondiale samenwerking. Dit leidt tot ongewenste versnippering van onze internationale inzet. Binnen de samenwerking met Duitsland en Europa kunnen nog meer kansen worden benut.
- Verbeteren van onze prestaties; Onze internationale samenwerking is nog niet optimaal verankerd in onze organisatie en onze werkprocessen. Hierdoor missen we kansen onze prestaties te verbeteren door onze taakuitvoering te verrijken met nieuwe technieken, innovaties, projectaansturing, planvorming, denkwijzen en contexten “geogst” uit onze internationale samenwerking.
- Duidelijke kaderstelling; ons huidige beleid biedt niet voor alle situaties en vraagstukken heldere richtlijnen.
- Coalitieakkoord; effectievere communicatie over onze internationale samenwerking is nodig om de bewustwording te vergroten.

Hoofdpunten van het beleid

Door internationale samenwerking beogen we:

- Een bijdrage te leveren aan het realiseren van de Rijksdoelstellingen.
- Onze prestaties te verbeteren door internationaal opgehaalde kennis te verzilveren.
- Een aantrekkelijke werkgever te zijn met een goede positie op de arbeidsmarkt.
- De positie van WODelta in strategische netwerken te versterken.

In het beleid hebben we een strategie uitgewerkt hoe we bovenstaande doelen gaan bereiken. De hoofdpunten van deze strategie zijn:

Werken op basis van een geografische indeling

Om versnippering tegen te gaan herdefiniëren we internationale samenwerking als “het aangaan en onderhouden van relaties, het ontwikkelen van initiatieven en het uitvoeren van activiteiten in internationale netwerken”. Daarmee komen we tot een andere invulling van internationale samenwerking. We onderscheiden daarom een geografische indeling in drie niveaus.

- A. Grensoverschrijdende samenwerking, waarbij wij ons richten op het waarborgen van een goede werking van het watersysteem in en rond de Vecht.
- B. Samenwerking binnen de Europese Unie, waarbij we onze internationale activiteiten binnen de Europese Unie versterken gericht op:
  - het beïnvloeden van Europees beleid;
  - het uitwisselen van kennis en ervaringen;
  - het aantrekken van Europese financiële middelen.
- C. Mondiale samenwerking, waarbij we ons in principe richten op de focuslanden Burkina Faso en Zuid-Afrika. Initiatieven of kennisuitwisseling in of voor andere landen beoordelen we per situatie.

Verbeteren eigen prestaties door internationale samenwerking

We gaan onze internationale samenwerking beter verbinden met kennisbehoeften uit onze organisatie. We maken een set kennisvragen die de referentie vormen bij de invulling van onze internationale samenwerking en het uitwisselen van kennis en ervaringen op het gebied van waterbeheer en water governance. Om het inzicht in de meerwaarde van internationale samenwerking te vergroten rapporteren we jaarlijkse de resultaten voor onze partners en onze eigen organisatie.

Internationale samenwerking integreren in beleid voor HRM

We versterken het Human Resource Management (HRM) rond internationale samenwerking om onze medewerkers de kans te geven zich te ontplooiën in een professioneel georganiseerde internationale samenwerking. Het beleid richt zich op inzet en ontwikkelen van medewerkers, ontwikkelen en delen van kennis, aantrekkelijk werkgeverschap en veiligheid.

Slim fondsen zoeken

Externe donororganisaties zijn een belangrijke bron van financiële middelen. We zetten daarom in op voortdurende alertheid en een slimme aanpak voor fondsenwervingen. We rapporteren jaarlijks over ontvangen of toegezegde subsidies.

Communicatie

We gaan naast de geijkte paden (de gebruikelijke communicatiekanalen en –middelen) op een ‘anders dan normale- manier’ communiceren. Het gaat om het sterk neerzetten van ons verhaal en onze internationale samenwerking. Een sterk publiciteits- en social media-traject (interactie) zijn hierbij essentiële elementen.

Meerwaarde van internationale samenwerking

Met onze internationale inzet geven we gehoor aan de oproep van de Rijksoverheid om uitvoeringskracht te leveren voor het realiseren van de Nederlandse beleidsambities op het gebied van water, klimaatverandering, voedselzekerheid en weerbare steden. Internationale samenwerking brengt nieuwe kennis en oplossingen in beeld voor de verbetering van onze eigen prestaties. Het versterkt onze positie in strategische netwerken alsmede de Nederlandse positie als internationale marktleider in het waterbeheer. Het maakt ons waterschap bovendien een aantrekkelijke werkgever voor eigen medewerkers **en** nieuwe talenten.

BIJLAGEN

1. Beleid internationale samenwerking: beter presteren door internationale samenwerking.

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
ir. E. de Kruijk

de waarnemend dijkgraaf,
P.A. Zoon